

Taloustaidon terveyskuluvertailun kärjessä pienet Iniö, Oripää ja Mellilä: Lahti, Hämeenlinna ja Kouvola jyräävät pääkaupunkiseudun

Lehdistötiedote 15.6.2005, heti julkaisuvapaa

Terveystenhuollon ja vanhusten laitoshoidon kustannukset ovat Suomessa alhaisimpia Iniön, Oripään ja Mellilän kunnissa. Suuremmista kaupungeista kulut ovat parhaiten kurissa Lahdessa, Hämeenlinnassa ja Kouvola. Kalleinta tervetystenhuolto on Utsjoella ja kustannukset ovat korkeita myös pääkaupunkiseudulla ja ympäristökunnissa.

Tämä käy ilmi Veronmaksajain Keskusliiton Taloustaito -lehden suuresta tervetystenmenovertailusta. Jo viidettä kertaa toteutetun vertailun pohjana ovat ns. tervetystenvakioititut menot, joissa on huomioitu vaihtelut kuntien ikärakenteessa ja sairastavuudessa. Vertailun on laatinut Stakes, ja se perustuu vuoden 2003 kuluihin. Tervetystenmenoihin on luettu perustervetystenhuolto, erikoissairaanhoido sekä vanhusten laitoshoido.

Vertailussa kunnan indeksiluku on 100, kun sen tervetystenmenot vastaavat maan keskiarvoa. Erot kuntien välillä ovat erittäin suuria. Kun Iniön menoindeksi on 60, se on Utsjoella yli tuplasti korkeampi eli 138. Myös seitsemänneksi kalleimmassa Helsingissä tervetystenmenoindeksi kipuaa Iniöön verrattuna kaksinkertaiseksi eli 119:aan.

Kuntien tervetystenhuoltomenoista keskimäärin reilu kolmannes kuluu perustervetystenhuoltoon tervetystenkeskuksissa. Yli 60 prosenttia kuluu erikoissairaanhoidoon alue- ja keskussairaaloissa.

Kuntien taito ostaa tervetystenpalveluja on yksi olennaisesti menoihin vaikuttavista tekijöistä: ”Kunnassa tulisi olla ammattitaitoa arvioida kokonaisuutena, minkälaisia tervetystenpalveluja väestö tarvitsee ja mistä ne kulloinkin kannattaisi hankkia, tutkimusprofessori **Unto Häkkinen** Sosiaali- ja tervetystenalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksesta Stakesista toteaa Taloustaidossa. Häkkisen mukaan tätä osaamista on harvoin riittävästi.

Taloustaito julkaisi tervetystenmenovertailun nyt viidettä kertaa. Vertailun kalliista päästä löytyvät vanhaan tapaan Helsingin lisäksi mm. Oulu (110), Espoo (113), Vantaa (114) sekä lukuisia pääkaupunkiseudun kehävyöhykkeen kuntia kuten Hyvinkää (106), Kerava (108), Järvenpää (109), Nurmijärvi (114), Kauniainen (116), Tuusula (117), Kirkkonummi (118), Inkoo (125) ja Siuntio (132).

Hintavassa päässä ovat myös pienet vakiokunnat vuodesta toiseen. Tästä joukosta löytyvät mm. Kaskinen (129), Oulunsalo (120), Askainen (120), Korsnäs (119), Enontekiö (118), Savukoski (118) ja Lemu (118).

Menovertailu ei paljasta kunnittaisia eroja tervetystenpalvelujen laadussa tai saatavuudessa. Pienet menot voivat kertoa tehokkuudesta ja tuottavuudesta, mutta myös siitä, että rahaa palveluihin ei kerta kaikkiaan ole tai palveluja on heikosti saatavilla, koska ne on huonosti organisoitu. Ja jos tervetystenkeskukseen ei ole saatu lääkäreitä, tervetystenmenot voivat olla vaatimattomat, mutta niin ovat palvelutkin.

Toisaalta myöskään suuret menot eivät takaa, että palvelut olisivat hyvät, Taloustaidon artikkelissa todetaan.

Alhaisimmat terveydenhuollon nettomenot asukasta kohden olivat vuonna 2003 Merimaskussa, 855 euroa /asukas ja korkeimmat menot Lehtimäellä, 1914 euroa /asukas. Nämä luvut eivät kuitenkaan sellaisenaan ole vertailukelpoisia, koska niihin vaikuttaa mm. kunnan ikärakenne. Merimaskun terveystenoindeksi on 96 ja Lehtimäen indeksi 110.

Terveyshenot, alhaisimmat indeksi:

1.	Iniö	60
2.	Oripää	61
3.	Mellilä	65
4.	Suomussalmi	70
	Ypää	70
6.	Pukkila	71
	Houtskari	71
8.	Miehikkälä	72
	Virrat	72
10.	Velkua	73
	Suomenniemi	73
	Lestijärvi	73

Terveyshenot, korkeimmat indeksi:

405.	Lemu	118
	Kirkkonummi	118
	Savukoski	118
	Enontekiö	118
409.	Korsnäs	119
	Helsinki	119
411.	Askainen	120
	Oulunsalo	120
413.	Inkoo	125
414.	Kaskinen	129
415.	Siuntio	132
416.	Utsjoki	138

Liitteet:

- koko artikkeli: "Kuntien terveyshenot vertailussa. Vastaako palvelutaso menoja sinun kotikunnassasi? Taitava ostaja voi säästää terveyshenoissa"
- taulukko: "Terveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon menot yhteensä 2003", 416 kuntaa.
- Taloustaidon 7/2005 kans: [http://www.veronmaksajat.fi/uploads/TT0705\(2\).jpg](http://www.veronmaksajat.fi/uploads/TT0705(2).jpg)

